

GEOMETRIYA FANINI O'QITISHNING XALQARO STANDARTI

Qoraboyev Anvarjon Ergashevich

O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi

Farg'ona akademik litseyi matematika fani o'qituvchisi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada ta'limni zamon talabi darajasida isloh qilishda uning sifatini oshirishda o'quvchilarni fanga, mavzuga qiziqtirishda diqqatini yig'ishda foyda jihatlari ko'p hisoblanadi. Xususan, geometriya fanida boblarni takrorlashda hamda oldingi yillardagi fan bo'yicha egallagan bilimlarini yodga olishda samarali usul sifatida keltirilgan.*

Mamlakatimizda istiqlolning dastlabki yillaridan boshlab ta'lim-tarbiya tizimini rivojlantirish davlat siyosat darajasiga ko'tarilib, farzandlarimizning jahon andozalariga mos sharoitlarda zamonaviy bilim va kasb-hunarlarni egallashlari, jismoniy va ma'naviy jihatdan yetuk insonlar bo'lib voyaga yetishlarini ta'minlash, ularning qobiliyat va iste'dodi, intellektual salohiyatini ro'yobga chiqarish, yoshlarimiz qalbida ona-yurtga sadoqat va fidoyilik tuyg'ularini kamol toptirish borasida ulkan ishlar amalga oshirilmoqda.

Prezident Shavkat Mirziyoyev 20-dekabr kuni Toshkentdagi Kongress-xollda parlamentga Murojaatnoma yo'lladi. U o'z chiqishida kelgusi 2023- yilgi «Insonga e'tibor va sifatli ta'lim yili» deb nom berishni taklif qildi. «Inson qadri degan g'oyani hech qachon unutmasligimiz kerak. Insonga e'tibor va sifatli ta'lim yili deb e'lon qilishimiz, agar buni chuqur tahlil qilsak, juda ko'p o'ylandik, nimalar qo'yish mumkin, deb. Albatta, kechagi qilgan ishimiz bilan bugungisining davomiyligi, bardavomligi bo'lishi kerak. Bardavomlik nuqtai nazardan, yana va yana Inson qadri degan g'oya yillarga qo'shilib davom etishi kerak. Shuning uchun „Insonga e'tibor va sifatli ta'lim“ deb nom qo'ydik», — deya tushuntirdi prezident.«Insonga qachon e'tibor bo'ladi? Ta'lim, ta'lim, ta'lim va yana bir marta ta'lim. Men olti yil oldin shu masalalarga chuqur e'tibor qilib, birinchi kundan beri ta'limimiz haqida ko'p gapiraman. Agar ta'lim bo'lsa, bilim bo'lsa, sifat o'zgaradi. Ta'lim bo'lmasa, sifat o'zgarmasa, e'tibor ham o'zgarmaydi», — dedi hurmatli yurtboshimiz Mirziyoyev.

Hozirgi kunda hukumatimiz tomonidan uzluksiz ta'lim tizimini isloh qilish, yangi avlod darsliklarini yaratish va uzluksiz ta'lim tizimini modemizatsiyalashda xorijiy tillami o'qitish va o'rgatishning o'ziga xos jihatlarini hisobga olgan holda pedagogika fanlarini o'qitish alohida ahamiyat kasb etadi. Har qanday davlat ravnaqini belgilab beradigan asosiy omillardan biri kadrlaming o'z sohasi bo'yicha mukammal ta'lim olganligi va uni amaliyotda qo'llay olishi, shaxsning ma'naviy yetukligi, o'zligini anglashi, vatanparvarlik va fidoyilik kabi yuksak xislatlaming rivojlantirilganlik darajasi bilan bog'liq.

Geometriya fanini o'qitishning xalqaro standarti, yoki boshqa nomi bilan matematika standarti, matematik fanlari o'qitishida o'rganishning xalqaro bo'limi uchun qo'llaniladigan boshqa qoida va tartiblardan iboratdir. Bu standartlar o'qitishning tizimli va birgalikda

o'rganishni ta'minlaydi, o'quvchilar o'rtasida ta'lim tizimini birga oshiradi va dunyoda o'qitishning xalqaro ta'lim tajribasini oshiradi.

Xalqaro standartlar, geometriya fanini o'qitishda quyidagi asosiy yo'nalishlarni o'z ichiga oladi:

Maqsadlar va maqsadlar: Geometriya fanini o'qitishning xalqaro standartlari, o'quvchilarning geometriya bilimlarini o'rganish, tushuntirish va qo'llash maqsadlarini belgilayadi. Bu standartlar o'quvchilarni geometriyaga oid asosiy tushunchalarni o'rganish, tahlil qilish, muammolar yechish va geometrik qarashlarni amaliyotda qo'llashga yo'naltiradi.

Mavzular va tartib: Geometriya fanini o'qitishning xalqaro standartlari, o'quvchilarga o'rganish jarayonida o'rgatilishi kerak bo'lgan mavzularni va ularni tartiblashning yo'nalishlarini belgilayadi. Bu standartlar, geometriya fanining asosiy mavzularini, shuningdek, geometrik shakllar, simmetriya, burchaklar, proporsiya va boshqa mazmunlarni o'rganishni ta'minlayadi.

O'quv metodlari va usullar: Xalqaro standartlar, geometriya fanini o'qitish uchun tavsiya etilgan o'quv usullarini, metodlarni va o'qitish vositalarini belgilayadi. Bu standartlar, o'quvchilarni o'zlashtirish, tahlil qilish, tashqi obyektlar bilan ishlash, so'zlash va hisoblash usullarini o'rganishga yo'naltiradi. Standartlar, interaktiv darsliklar, amaliy mashg'ulotlar, kompyuter dasturlari va boshqa o'quv vositalarini ham o'rganish jarayonida tavsiya qiladi.

O'qitishning baholash va baholash: Geometriya fanini o'qitishning xalqaro standartlari, o'quv natijalarini baholash, baholash va ma'lumotlarni qayta ishlashning yo'nalishlarini ta'riflaydi. Bu standartlar, o'quvchilarning geometriya bilimlarini baholash uchun ma'lumotlar va hisob-kitoblarni o'rganishni, tushuntirishni va qo'llashni ta'minlaydi.

Geometriya fanini o'qitishning xalqaro standartlari, dunyoda qo'llaniladigan bir qator xalqaro tashkilotlar, masalan, UNESCO, OECD, ICMI va boshqalar tomonidan belgilanadi. Bu standartlar o'quvchilar, o'qituvchilar, o'quv va o'rganish materiallarini, darsliklar va o'quv resurslarini yaratishda keng qo'llaniladi. Geometriya fanini o'qitishda xalqaro standartlarni o'rganish va ularni amaliyotga tatbiq qilish, o'quvchilarga yuqori sifatli geometriya ta'limi ta'minlaydi va ularga dunyo bo'ylab o'z bilimlarini oshirishda malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishida juda katta yordam beradi.

Demak, biz ushbu ulkan maqsadga erishimiz uchun ta'limni sifatini oshirish, bunga har bir o'qituvchi yetuk salohiyatli bo'lishi, o'z fanini sevishi, ta'lim-tarbiyaning yangi shakllari, vositalari va texnologiyalarini mustahkam egallashi, xorijiy tillarni bilishi hamda rivojlangan davlatlarning ta'lim usullaridan xabardor bo'lishi, bulardan milliyligimizga xoslarini keng tatbiq etishi, eng asosiysi o'qituvchi yangilik yaratuvchi ijodkor bo'lishi kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Mirziyoyev Sh. M Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – Toshkent. O'zbekiston. 2017
2. Mirziyoyev Sh. M 20-dekabr kuni Toshkentdagi Kongress-xollda parlamentga Murojaatnomasi
3. Umumiy pedagogika. Qism I: darslik / O.Musurrnonova [va boshq.]. -Toshkent: Yoshlar nashriyot uyi, 2020.
4. R .A.M av lo n o v a , N.H.Rahmonqulova,Umumiy ped ag o g ik a . -T .: « F a n v a texnologiya», 2018
5. Асадова М. Урта Осиё машхур олимлари ва уларнинг математикага оид ишлари.— Тошкент: «Укитувчи», 1983.
6. Бевз Г. П. Геометрия: Учебник для 7-11 кл. / Г. П. Бевз, В. Г. Бевз, Н.Г. Владимирова. - М.: Просвещение, 1990
7. Gazeta.uz